

We passeren elkaar in de nauwe deuropening van de bar: ik ga naar binnen, hij - midden dertig, onder de tattoos, ruige baard - gaat naar buiten. We schuren horkerig langs elkaar heen. Maar wanneer we elkaar aankijken, verschijnt er een onverwachte schittering in zijn ogen. Kennen we elkaar? Nee, toch? Hij blijft in deuropening staan en begint mij uitvoerig te inspecteren, instemmend knikkend. Een waarderende grijns gaat ten slotte over in een hartelijke lach waar genegenheid en openheid uit spreekt. Niet op een softe of nicherige manier, want zijn lach heeft iets schalks. Een grijns van een oudere broer die zijn kleine broertje betrapt op iets ondeugend dat ze allebei in het geheim uitvoeren. "Hé man," zegt hij grinnelend, "goede báárd..." en hij loopt door naar buiten.

OBSESSIE

De keren dat volslagen onbekende mannen mij op straat, in de kroeg en zelfs in de supermarkt complimenteren zijn ontelbaar geworden. Of ik nu in Stockholm, Tel Aviv of New York ben: het gebeurt niet alleen voortdurend, maar ook altijd op dezelfde wijze. Eerst is er die terloopse blik, die net even te lang op me rust om casual te zijn. Vervolgens de instemmende blik van herkenning, die altijd wordt gevolgd door een grijns of een knipoog. In Nederland zeg je standaard: "Goede báárd, man...", het compliment moet stoer en vrijblijvend blijven, of tenminste: *lijken*. Wat er daarna gebeurt, is van ondergeschikt belang. De ene keer ontstaat er een aardig gesprekje, de andere keer wordt er alleen maar waarderend geknikt en dat is ook meer dan voldoende: het hoge woord is er uit. Het pact is gesmeden.

Veel van mijn vrienden zijn geobsedeerd door hun eigen baard én door de baarden van anderen. Het internet wordt overspoeld door blogs en Instagramprofielen gewijd aan mannen met baarden. Typisch gay? Niet bepaald. Het is meer dan alleen maar geilheid. Want heteromannen doen even hard mee met hun bebaarde *bro's* goedkeurend op de schouders te slaan. Tot mijn grote genoegen: mijn dag is goed wanneer ik een (liefst heteroseksuele) man een compliment om zijn baard kan geven. Vind ik veel leuker dan dat ouderwetse homoseksuele flirten.

ONE OF THE GUYS

Ik kan mij niet herinneren waarom ik een paar jaar geleden besloot een baard te laten groeien. Mode, waarschijnlijk. Van de catwalk, cover en de rode loper tot de hipsters in Berlijn en Williamsburg. Wil je meetellen, dan heb je een baard. Maar ook de praktische voordelen zullen meegespeeld hebben tot mijn bekering: nooit meer het gehannes met zeep en peperdure mesjes, nooit meer de wondjes die voortdurend opengaan. Een baard maakt ook korte metten met al het puppy-vet in je gezicht, zonder dat er een sportschool of een strak regime aan te pas komt, is je kaaklijn weer terug van weggeweest.

Ik weet nog goed hoe het *voelde* toen ik besloot mijzelf niet meer te scheren. Een week nadat ik mijn scheermes in een dramatische bui het raam had uitgegooid, pronkte een fraaie, volle baard op mijn wangen en kin. Vanaf dat moment voelde ik mij een ander mens. Geen jongen meer, maar een man. Opeens een stuk ouder, lees: met meer ervaring. Plotseling zelfverzekerd en daadkrach-

tig. Stoer zelfs. Het zijn allemaal bijvoeglijk naamwoorden, maar het waren de woorden die in me opkwamen. Alle clichés over mannelijkheid – die ik zo'n beetje mijn hele baardloze leven heb weggewuifd en veracht – waren plotseling van toepassing op mijn nieuwe ik. Wat was er gebeurd?

Een belangrijk onderdeel van mijn deelname aan deze baardcultus is de wekelijkse gang naar de Marokkaanse kapper in de Javastraat te Amsterdam. De enige plek in Nederland waar imams, bokkers én nichten broederlijk op hun kap- en trimbeurt wachten (voor maar €7,50). Ik hou van het wachten onder de lelijke met tl-lampen verlichte ruimte, het kameraadschappelijke zwijgen tussen de mannen en de korte, daadkrachtige gesprekken. De barbiers zijn nors en streng, hier geen franjes, praatjes of opsmuk. Ik hou van de sfeer die iets weg heeft van de kleedkamer uit je middelbare schooltijd, maar dan een waarin je niet meer het mietje bent. De sfeer doet mij ook denken aan een Turks badhuis, maar dan zonder westerse toeristen. *You're one of the guys*. Geen vrouw komt binnen in dit mannenbastion en zelfs mijn baard kan